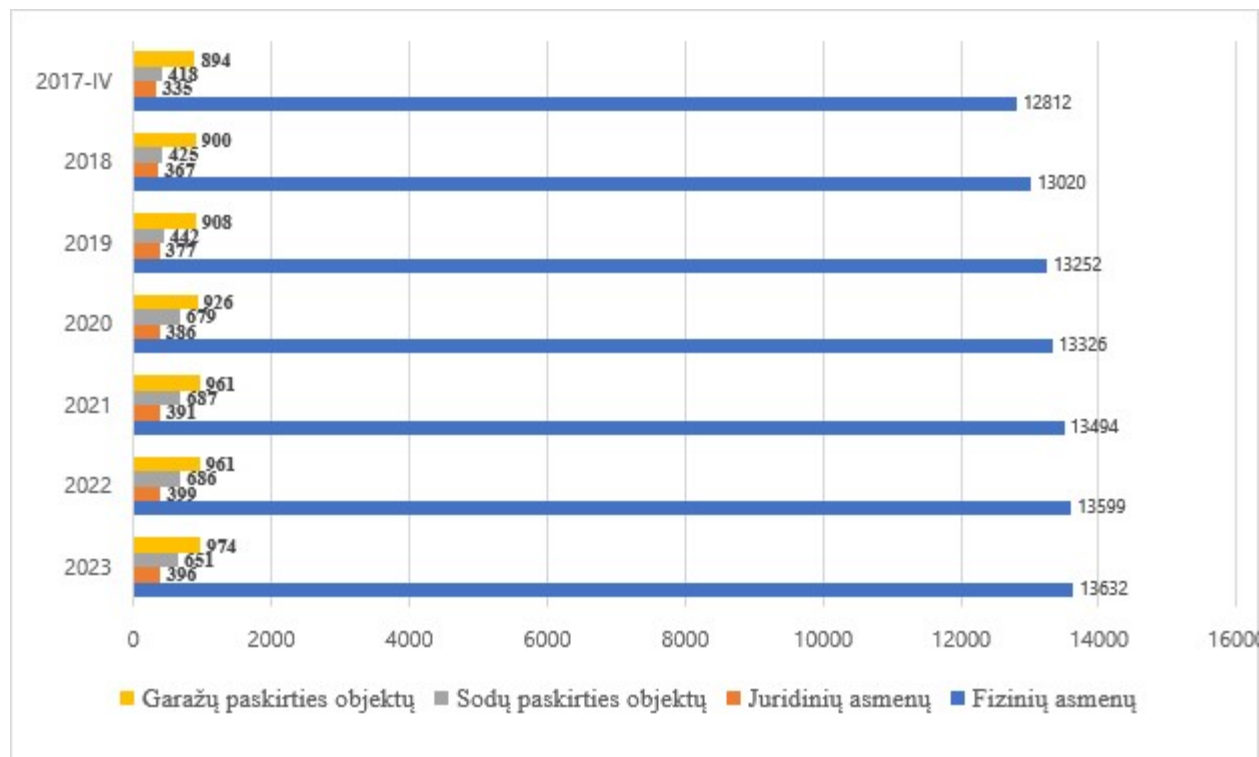

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ADMINISTRAVIMAS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2023 M.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras, vykdydamas įsipareigojimus bei savivaldybės pavestas funkcijas užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą, pagal Pasvalio rajono savivaldybės patvirtintus Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) nuostatus, įsigaliojusius nuo 2017 m. spalio 1 d., užtikrino kokybišką komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų teikimą ir kontrolę bei regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų padengimą atliekų turėtojų mokamos privalomos įmokos (vietinės rinkliavos) lėšomis.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio (toliau – Rinkliavų padalinys) veikla administruojant Vietinę rinkliavą, įskaitant savivaldybės atliekų turėtojų registro tikslinimą ir jo aktualumo užtikrinimą, lėmė išaugusį apmokestintų atliekų turėtojų (nekilnojamojo turto objektų) skaičių, einamojo laikotarpio priskaitytų lėšų surinkimą ir ankstesnių laikotarpių nesumokėtos lėšų dalies sumokėjimą. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius ir jo pokytis matomas 1 paveiksle.

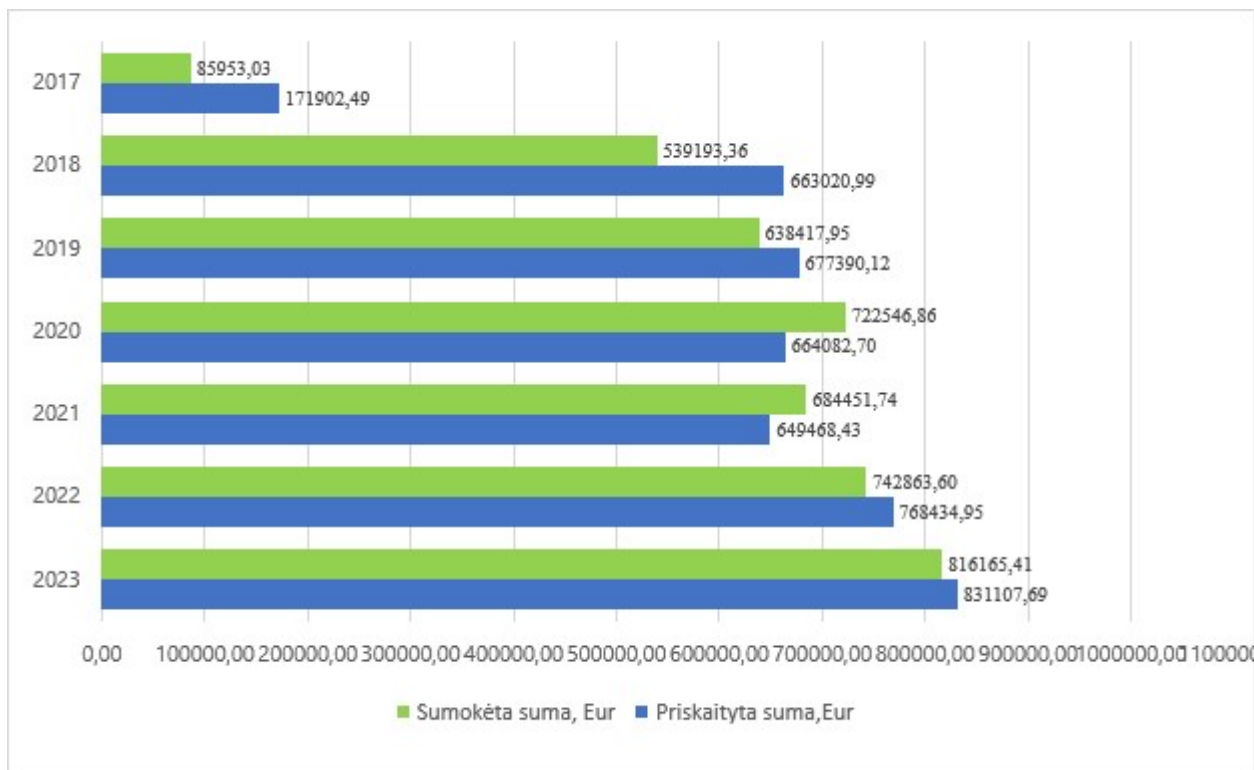
1 pav. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius 2017 m. IV ketv.-2023 m.

Priskaityta ir sumokėta Vietinė rinkliava nuo rinkliavos įvedimo 2017 m. spalio 1 d., sumokėta ir nesumokėta suma 2023 m. pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Vietinės rinkliavos surinkimas

Laikotarpis	Priskaityta suma (įskaitant lengvatas), Eur	Sumokėta suma (minusuojant grąžinimus), Eur	Laikotarpio priskaitymo ir apmokėjimo santykis, proc.	Nesumokėta suma už laikotarpį, Eur
2017 IV	171902,49	85953,03	50,00	85949,46
2018 I	164676,14	36973,07	22,45	127703,07
2018 II	166002,31	233839,27	140,87	-67836,96
2018 III	167201,91	117937,33	70,54	49264,58
2018 IV	165140,63	150443,69	91,10	14696,94
2018	663020,99	539193,36	81,32	123827,63
2019 I	180076,50	55360,85	30,74	124715,65
2019 II	155351,74	299207,36	192,60	-143855,62
2019 III	160314,44	122660,75	76,51	37653,69
2019 IV	181647,44	161188,99	88,74	20458,45
2019	677390,12	638417,95	94,25	38972,17
2020 I	162634,60	190788,98	117,31	-28154,38
2020 II	161039,65	239369,33	148,64	-78329,68
2020 III	158255,25	169765,67	107,27	-11510,42
2020 IV	182153,20	122622,88	67,32	59530,32
2020	664082,70	722546,86	108,80	-58464,16
2021 I	160640,83	281957,21	175,52	-121316,38
2021 II	160643,96	170082,19	105,88	-9438,23
2021 III	161741,38	124088,89	76,72	37652,49
2021 IV	166442,26	108323,45	65,08	58118,81
2021	649468,43	684451,74	105,39	-34983,31
2022 I	164087,28	193970,39	118,21	-29883,11
2022 II	199735,34	276427,44	138,40	-76692,10
2022 III	200438,68	136400,16	68,05	64038,52
2022 IV	204173,65	136065,61	66,64	68108,04
2022	768434,95	742863,60	96,67	25571,35
2023 I	227057,12	224192,41	98,74	2864,71
2023 II	199715,64	343810,23	172,15	-144094,59
2023 III	199922,33	126270,53	63,16	73651,80
2023 IV	204412,60	121892,24	59,63	82520,36
2023	831107,69	816165,41	98,20	14942,28
Nuo vietinės rinkliavos įvedimo 2017-10-01	4425407,37	4229591,95	95,58	195815,42

Laikotarpių lyginamieji duomenys rodo padidėjusį Vietinės rinkliavos priskyrimą bei apmokėjimo rezultatą.

2 pav. Pasvalio r. sav. Vietinės rinkliavos priskyrimai ir apmokėjimai 2017 m. IV ketv.-2023 m., Eur

2 paveiksle yra pateiktas surinktos Vietinės rinkliavos sumos didėjimas ir jos santykis su priskaityta suma. Priskaityta suma, lyginant su 2022 m., padidėjo 62 672,74 Eur. Per 2023 m. buvo surinkta 816 165,41 Eur Vietinės rinkliavos iš 831 107,69 Eur priskaitytos sumos. 2023 m. priskyrimo ir apmokėjimo santykis – 98,2 %. Nesumokėjus arba pavėluotai sumokėjus Vietinę rinkliavą skaičiuojami delspinigiai. Per 2023 m. priskaičiuotų delspinigių suma sudarė 17 944,75 Eur. Surinktų delspinigių suma siekė 7 766,64 Eur.

2023 m. masiniu būdu (paprastu arba elektroniniu paštu) išsiųsti 13 219 vnt. mokėjimo pranešimai už gyvenamosios paskirties objektus visiems Pasvalio rajono gyvenamosios paskirties pastatų savininkams, už sodo paskirties objektus – 673 vnt., už garažų paskirties – 946 vnt. Juridiniams asmenims mokėjimo pranešimai (396 vnt.) siunčiami kas mėnesį. Vidutiniškai apie 75 proc. mokėjimo pranešimų yra siunčiami paprastu paštu.

2023 m. buvo vykdomi fizinių ir juridinių asmenų skolų prevencijos veiksmai: teikiama informacija apie Vietinę rinkliavą, fiziniams ir juridiniams asmenims padaliniuose, elektroniniu paštu bei telefonu buvo teikiamos konsultacijos, derinami įsiskolinimai, atliekami nekilnojamojo turto objektų plotų, paskirties tikslinimai ir pertvarkymai, tikslinami jų kontaktiniai duomenys,

atliekami skolų perskaičiavimai pagal aktualius registrų duomenis, raginama apmokėti Vietinę rinkliavą pagal pateiktus mokėjimo pranešimus.

Ikiteisminio skolų išieškojimo proceso metu 2023 m. buvo formuojami ir siunčiami individualūs įspėjimai ir kiti dokumentai informuojantys apie skolą. Ikiteisminio skolų išieškojimo veiksmais nepasiektą skolos grąžinimą sekė teisminis skolų išieškojimas ir priverstinis vykdymas. Dėl priverstinio skolų išieškojimo 2023 m. Rinkliavų padalinys nuolat bendradarbiavo su advokatais teikiant ir tikslinant duomenis apie skolininkus.

2019 m. patvirtinto Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų išieškojimo tvarkos aprašo (toliau – Skolų tvarka) pagrindu vykdant skolų išieškojimo veiklą sisteminami skolų rodikliai. Einamųjų, priteistų, tačiau dar nepadengtų bei išieškomų skolų suma 2023 m. pabaigoje siekia 195 815,42 Eur.

2023 m., vykdant juridinių asmenų atsiskaitymų kontrolę ir skolų prevenciją, visiems Pasvalio r. juridiniams asmenims buvo išsiųsti skolų suderinimo aktai. Periodiškas mokėtinų sumų suderinimas padeda kontroliuoti juridinių asmenų įsiskolinimus.

Įvykdžius skolų prevencijos veiksmus padidėjo per metus priskaitomos Vietinės rinkliavos surinkimo lygis bei yra dengiamos ankstesniais laikotarpiais tinkamai nesumokėtos Vietinės rinkliavos sumos, o orientuojantis į atliekų turėtojų registro aktualumą yra išgryninti Vietinės rinkliavos priskaitymai.

2023 m. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo proceso duomenys pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo duomenys

Pavadinimas	Laikotarpis, m.	Pasvalio r.
Skolos suma laikotarpio pradžioje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2023-01-01	180873,14
Skolininkų skaičius laikotarpio pradžioje, vnt.	2023-01-01	3024
Priskaityta per laikotarpį, Eur	2023	831107,69
Apmokėta per laikotarpį, Eur	2023	816165,41
Sudengta senų skolų 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 m., Eur	2023	-14942,28
Skolos suma laikotarpio pabaigoje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2023-12-31	195815,42
Skolininkų skaičius laikotarpio pabaigoje, vnt.	2023-12-31	3800

2020 m. gruodžio 8 d. pasirašytas su VĮ Registru centru susitarimas dėl duomenų teikimo Nr. RD-34/2. Pagal šį susitarimą VĮ Registrų centras įsipareigoja teikti duomenis apie: Nekilnojamojo turto registre įregistruotus Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius nekilnojamojo turto objektų pasikeitimus; bankrutuojančius, bankrutavusius ar išregistruotus juridinius asmenis nuosavybės teise valdančius nekilnojamąjį turtą Panevėžio regiono

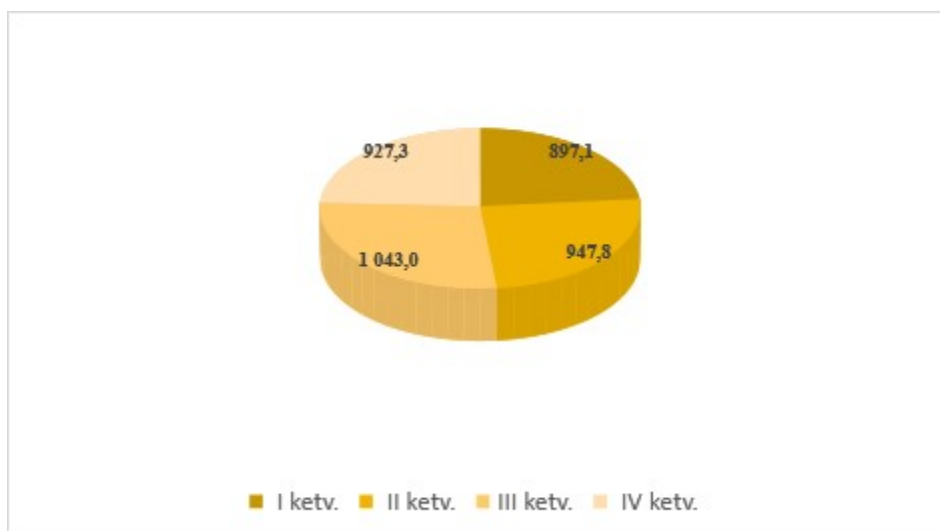
savivaldybėse; mirusius asmenis, kurių nuosavybės teisės į Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius administruojamus objektus, nėra išregistruotos. Dėl susitarimo pagrindu suteiktos galimybės gauti VĮ Registro centro perduodamus duomenis apie Lietuvos Respublikos gyventojus, Rinkliavų padalinys nuolat tikslina duomenis apie mokėtojų deklaruotas gyvenamąsias vietas tam, kad mokėjimo pranešimai ir/ar kiti su Vietine rinkliava susiję dokumentai laiku pasiektų mokėtojus.

VĮ Registro centro pateikiami naujausi Gyventojų registro duomenys yra tvarkomi Rinkliavų padalinio darbuotojų: duomenys filtruojami, perkeliami į informacinę sistemą, identifikuojamos po duomenų įkėlimo atsiradusios klaidos (dėl pasikeitusių gyventojų registracijos duomenų) tikslinamas atliekų turėtojų registras individualiai analizuojant duomenų į informacinę sistemą įkėlimo metu nustatytus neatitikimus.

Vadovaujantis galiojančiais savivaldybių teisės aktais, 2023 metais atliekų turėtojams taikytos Vietinės rinkliavos lengvatos. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T1-26 pagrindu, Pasvalio rajono savivaldybės atliekų turėtojams 2023 metais iš viso buvo pritaikyta 3 408,58 Eur lengvatų.

Būtiniosios sąnaudos savivaldybės komunalinių atliekų sistemos veiklai 2023 metais siekė 811 374 Eur su PVM, tame skaičiuje mišrių komunalinių atliekų, tekstilės, augalinės kilmės maisto atliekų surinkimo ir transportavimo sąnaudos sudarė 296 523 Eur su PVM, atliekų sutvarkymo sąnaudos (be tekstilės atliekų sutvarkymo) – 404 176 Eur su PVM, komunalinių atliekų sistemos organizavimo sąnaudos – 110 675 Eur su PVM. 2023 m. patiriamos būtiniosios sąnaudos ir apmokestinimo parametrų dydžiai skyrėsi daugiau nei 10 proc. nuo skaičiuotų sąnaudų sumos. Atsižvelgiant į Nuostatų 30 p. Pasvalio rajono savivaldybės taryba, Administratoriaus siūlymu nuo 2024 m. sausio 1 d. patvirtino naujus Vietinės rinkliavos dydžius.

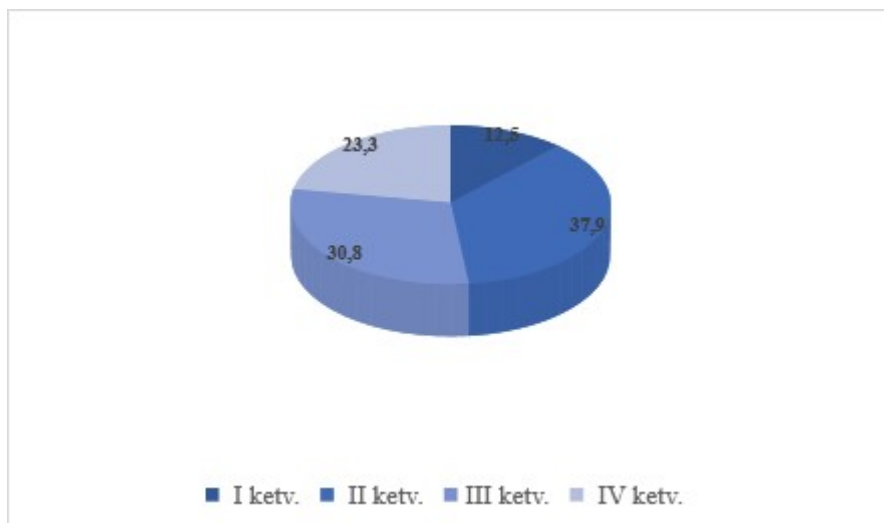
2023 m. iš Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos į Panevėžio regiono sąvartyną mišrių komunalinių atliekų buvo pristatyta 3 815,2 t, t. y. 67,4 t mažiau nei 2022 metais.

3 pav. 2023 m. I-IV ketv.

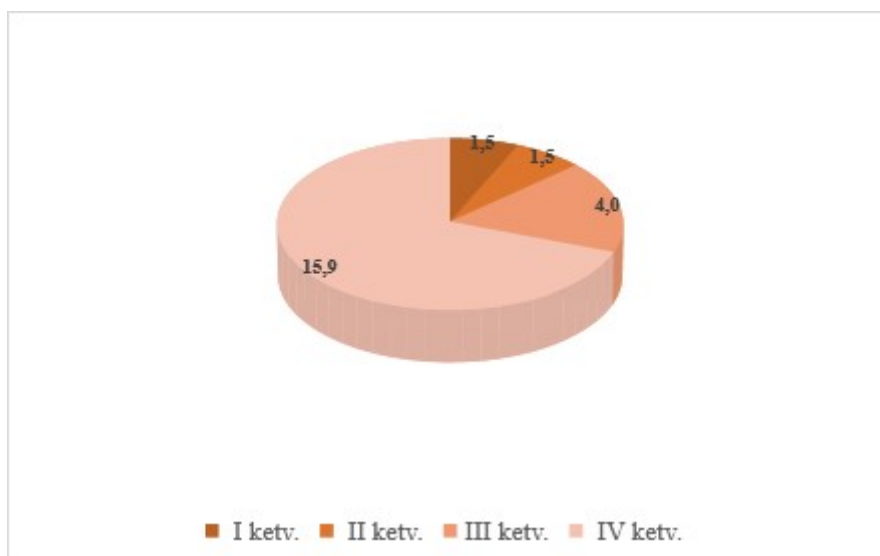
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta mišrių komunalinių atliekų, t

Per 2023 m. Pasvalio r. savivaldybėje buvo surinkta 104,44 t tekstilės atliekų, 20,13 t daugiau nei 2022 m. Augalinės kilmės maisto atliekų 2023 m. Pasvalio r. savivaldybės teritorijoje iš viso buvo surinkta 23,02 t, 19,32 t. daugiau nei 2022 m. Žymų tekstilės ir augalinės kilmės maisto atliekų surinkimą 2023 m. sąlygojo išplėsta atliekų surinkimo infrastruktūra – buvo pastatyti papildomi bendro naudojimo tekstilės (25 vnt.) bei augalinės kilmės maisto (20 vnt.) atliekų surinkimo konteineriai.

4 pav. 2023 m. I-IV ketv.

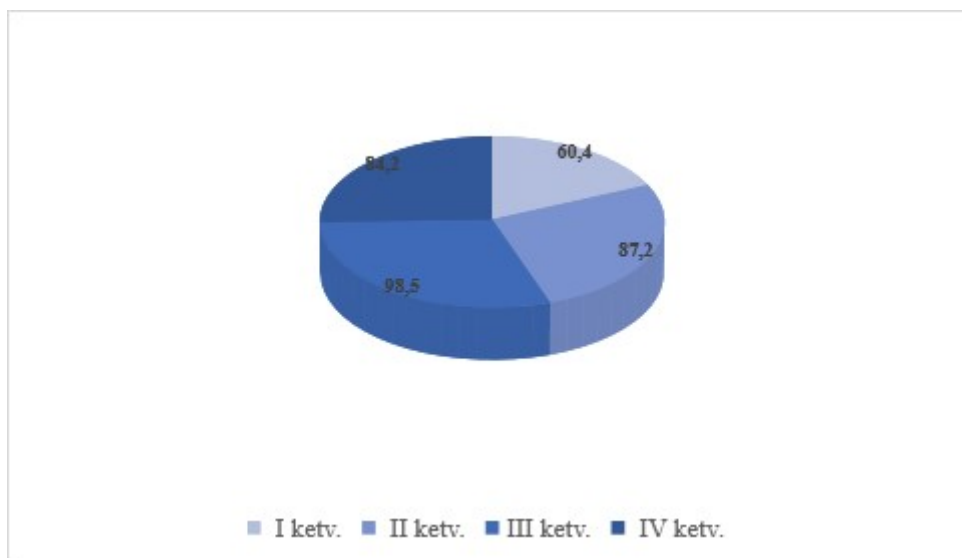
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta tekstilės atliekų, t

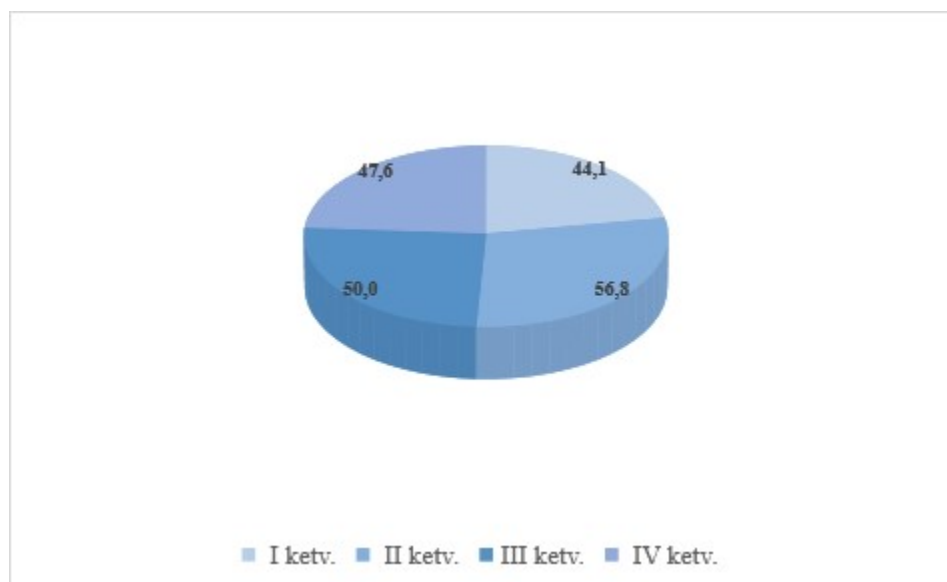
5 pav. 2023 m. I-IV ketv.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta augalinės kilmės maisto atliekų, t

Komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir jų vežimo paslaugas Pasvalio r. savivaldybės teritorijose teikia UAB „Ekonovus“. Per 2023 m. Pasvalio r. savivaldybės teritorijoje buvo surinkta 330,38 t pakuočių atliekų (73,27 t daugiau nei 2022 m.) bei 198,48 t (36,2 t daugiau nei 2022 m.) stiklo atliekų iš fizinių ir juridinių asmenų individualaus naudojimo konteinerių.

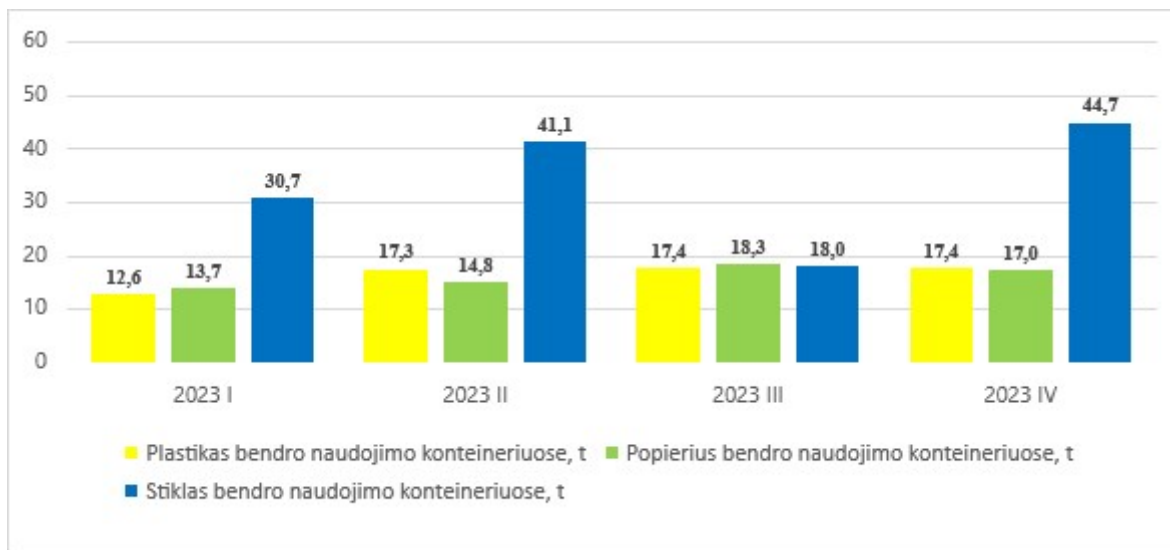
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta pakuočių atliekų fizinių ir juridinių asmenų individualiuose konteineriuose, t

7 pav. 2023 m. I-IV ketv.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta stiklo pakuočių atliekų fizinių ir juridinių asmenų individualiuose konteineriuose, t

Iš antrinių žaliavų bendro naudojimo konteinerių buvo surinkta 64,6 t plastiko (10,2 t mažiau nei 2022 m.), 63,8 t popieriaus, t. y. 9 t daugiau nei 2022m. ir 134,6 t stiklo atliekų (29 t daugiau nei 2022 m.).

8 pav. 2023 m. I-IV ketv.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta plastiko, popieriaus, stiklo atliekų bendro naudojimo konteineriuose, t

Rinkliavų padalinys 2023 m. nuolat vykdė paslaugų teikėjų (AB „Panevėžio specialus autotransportas“, UAB „Ekonovus“) teikiamų paslaugų kontrolę. Vykdydami UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą administravimo sutartyse pavestas funkcijas, Rinkliavų padalinio atliekų tvarkymo specialistai-kontrolieriai (toliau – Kontrolieriai), atlieka planinius bei neplaninius atliekų surinkimo ir jų vežimo į apdorojimo arba šalinimo įrenginius paslaugų teikimo kokybės patikrinimus. Kontrolieriai taip pat vykdo atliekų turėtojų (gyventojų ir juridinių asmenų) teisės aktuose nustatytų pareigų vykdymo patikrinimus (kontroliuojamas atliekų rūšiavimo ir šalinimo reikalavimų laikymasis).

2023 m. į Rinkliavų padalinį atliekų turėtojai dažniausiai kreipėsi dėl apmokestintų objektų, aiškinosi apmokestinimo pagrindą arba tikslino objekto neegzistavimo faktą. Taip pat buvo teikiamos individualios konsultacijos dėl: deklaruotų, tačiau faktiškai deklaruotoje vietoje negyvenančių gyventojų; gyvenamosios vietos keitimo; ilgalaikio išvykimo iš Lietuvos deklaravimo; deklaravimo apie nesinaudojamą nekilnojamo turto objektu; mokėjimo, kai gyventojas, kuriam yra skaičiuojama Vietinės rinkliavos kintamoji dalis, atlieka privalomąją karo tarnybą, yra slaugomas stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, atlieka laisvės atėmimo bausmę, studijuoja ar mokosi kitame mieste, yra išvykęs dirbti į kitą miestą ar užsienį;

pastatų įtraukimo į netinkamų naudoti objektų kategoriją dėl fiziškai sunaikintų ar netinkamų naudoti/gyventi objektų; informacijos pateikimo apie parduotą/nupirktą objektą, rinkliavos perskaičiavimo; naujų konteinerių užsakymo, konteinerių pakeitimo; informavimo apie konteinerių neištuštinimą pagal grafiką.

Rinkliavų padalinys nuolat rengia atsakymus į el. paštu ar paprastuoju paštu gaunamus prašymus, paklausimus, rengia pažymas gyventojams apie Vietinės rinkliavos mokėjimus ir turimus įsiskolinimus.

Per 2023 m. buvo parengti ir publikuoti straipsniai, atliekų surinkimo grafikai, įvairūs informaciniai pranešimai apie komunalinių atliekų surinkimo paslaugų vykdymą Pasvalio rajono savivaldybėje publikuoti administratoriaus interneto puslapiuose, vietinėje spaudoje bei socialiniuose tinkluose.

Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio vadovas

Mindaugas Varnas